

Osnovna šola Hruševce Šentjur

ČEBELJE OBARVANO GLASILO

2019

Kaj pravijo
učenci o
čebelah?

EINE
KLEINE
BIENE
MIENE

OBISK
ČEBELARJA

OD ČEBELE
DO HRANE

ZDRAVILNI
UČINKI
MEDU

1001
ČEBELA

VICI O
ČEBELAH

INTERVJU S
PRESEDNIKOM
ČEBELARSKE ZVEZE
SLOVENIJE

MEDENI
RECEPTI

KAZALO

Ponosni smo nanje	3
Rožica svetuje	4
Medeni recepti	6
Recepti	7
Ali veš ... ?	8
Obisk čebelarja	9
Od čebele do hrane	10
Obiščimo čebelo	11
Kaj pravijo učenci o čebelah	12, 15
Intervju s predsednikom ČZS	13
5 minut za jezike	16
Eine kleine Biene Miene	17
Čebelice iz odpadnega materiala	18
Skupinska pustna maska	19
Od panja do piškotov	20
Zdravilni učinki medu	21
1001 čebela	22
Ogled čebelnjaka in ustvarjanje pesmi	24
Čebelarstvo v okviru projekta Podjetnost	
Filmska produkcija naše šole	26 27
Izdelava škatlice z medenjaki	28
Čebelica Ela	29
Let's learn about bees	31
Vici in pregovori o čebelah	32
Križanka o čebelah	33

PODJETNOST IN ČEBELARSTVO

Kompetenca podjetnosti skupaj s kompetenco samoiniciativnosti predstavlja eno izmed osmih ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje. Življenje v sodobnem svetu za vse nas in tudi za vse prihodnje generacije skriva izziv, ki ga najverjetneje v celoti danes še ne poznamo. Na tej točki se moramo zato zavedati pomembnosti sprejemanja, odzivanja ter prilagajanja na novosti. Zanje je namreč potreben širok spekter znanj, veščin in kompetenc posameznika, da se lahko ob soočenju z izzivi v ospredju pojavi njegova dejavna, aktivna in celovita podoba.

Naša šola v petletnem projektu Krepitev kompetence podjetnosti in spodbujanje prožnega prehajanja med izobraževanjem in okoljem v osnovnih šolah (POGUM) sodeluje kot ena izmed tridesetih razvojnih šol in se zaveda priložnosti, ki naše učence čakajo v nadaljnjem življenju. Podjetnost v izobraževanju govori o navdihujočih potencialih človeka, ki potrebuje veščine in znanje, da ustvarja kreativne ideje, pobude in ima pogum, da te ideje implementira v prakso. To pa je mogoče le tako, da posameznik v času šolanja razvije ustvarjalnost in inovativnost v kontekstu kompetence podjetnosti.

Kompetenco podjetnosti smo se na naši šoli v sklopu omenjenega projekta lotili razvijati s pomočjo vsebine šolskega opazovalnega čebelnjaka. Vsebinsko smo zastavili tako, da učenci širijo temeljna znanja s področja življenja, dela in življenjskega prostora čebel, po drugi strani pa se aktivno povezujejo z lokalno skupnostjo in razvijajo odnos do pomembnosti ohranjanja naravnega okolja. Skozi vsebinsko šolskega opazovalnega čebelnjaka z učenci na več različnih ravneh ohranjamo skrb za okolje, se o njem izobražujemo in razvijamo tudi druga znanja, ki so pomembna za delo in življenje v 21. stoletju. Vse omenjeno razvijamo skozi celotno vertikalno na vseh predmetnih področjih, tako znotraj obveznega kot tudi razširjenega programa. Zato vseh 15 veščin, ki sestavljajo kompetenčni podjetnostni okvir, aktivno vključujemo v naše vsakdanje delo.

Manja Podgoršek Mesarec

Ponosni smo nanje

Taja Zajko, 9. b

je osvojila **zlato priznanje** na državnem tekmovanju iz znanja zgodovine, **srebrno priznanje** na območnem tekmovanju iz znanja zgodovine, **srebrno priznanje** na državnem tekmovanju iz logike, **srebrno Vegovo priznanje** na državnem tekmovanju iz znanja matematike ter **srebrno plaketo** na regijskem srečanju otroških gledaliških skupin.

Rebeka Vrtič, 8. b

je osvojila **štiri srebrna priznanja**, in sicer: na državnem tekmovanju iz znanja angleščine za 8. razred, na državnem tekmovanju iz znanja Vesele šole, na regijskem tekmovanju Književnost na filmu 7. Na Festivalu amaterskega filma v Šmarju pri Jelšah pa je dosegla **1. mesto** v kategoriji Mladi filmar.

Nejc Gaberšek, 8. b

je osvojil **zlato priznanje** na državnem tekmovanju iz logike, **srebrno priznanje** na področnem tekmovanju iz znanja fizike ter **srebrno priznanje** na državnem tekmovanju iz matematike.

Laura Eisenkoler, 9. a

je osvojila **dve srebrni priznanji**, in sicer na območnem tekmovanju iz znanja geografije in na območnem tekmovanju iz znanja zgodovine. Na regijskem srečanju otroških gledaliških skupin je prejela **srebrno plaketo**.

Matic Frlež, 8. b

je osvojil **srebrno priznanje** na območnem tekmovanju iz znanja slovenščine za Cankarjevo priznanje ter **srebrno priznanje** na državnem tekmovanju iz znanja Vesele šole.

Vid Jagodič, 9. a

je osvojil **dve srebrni priznanji** – na državnem tekmovanju iz znanja fizike in na državnem tekmovanju iz znanja Vesele šole.

Horjak Špela, 9. a

je osvojila **srebrno priznanje** na območnem tekmovanju iz znanja zgodovine, na regijskem srečanju otroških gledaliških skupin pa je prejela **srebrno plaketo**.

Sara Novak, Trupi Alja, 8. b in Aljaž Oset, 8. a

so na regijskem tekmovanju Književnost na filmu 7 osvojili **srebrno priznanje**, na Festivalu amaterskega filma v Šmarju pri Jelšah pa zasedli **1. mesto** v kategoriji Mladi filmar.

Horvat Gašper in Horvat Vid, 6. b

sta na državnem tekmovanju Književnost na filmu 7 osvojila **1. mesto** v kategoriji, na regijskem srečanju otroških gledaliških skupin pa prejela **srebrno plaketo**.

Zala Plevnik, 6. b

je na državnem tekmovanju iz matematike osvojila **srebrno Vegovo priznanje**.

Klara Brantuša, 9. b

je osvojila **srebrno priznanje** na območnem tekmovanju iz znanja angleščine.

Anej Pušnik, 9. b

je osvojil **srebrno priznanje** na državnem tekmovanju iz znanja angleščine za 8. razred.

Miha Štiglic, 9. b

je osvojil **srebrno priznanje** na državnem tekmovanju iz znanja fizike.

Alja Čavš, 9. a

je na območnem tekmovanju iz znanja zgodovine prejela **srebrno priznanje**.

Ana Knez in Urška Kresnik, 7. a, ter Aleksandra Čander Poljšak, Tit Jegrišnik Siter in Lara Horjak, 7. b

so na državnem tekmovanju iz znanja Vesele šole osvojili **srebrno priznanje**.

Klea Testaniere, Pia Černek in Eva Kukovič, 6. b

so na državnem tekmovanju Književnost na filmu 7 osvojile **1. mesto** v kategoriji.

Matej Zalar, 6. a, Sanja Malinovsky, 7. a, Špela Bračko, 8. a, Teja Kolar, Ana Ljubej in Neja Veličkovič, 9. a, ter Laura Destovnik, Lara Krivec in Eva Horvat, 9. b

so osvojile **srebrno plaketo** na regijskem srečanju otroških gledaliških skupin.

Mentorice: Jožica Leban, Mateja Rezar Ulaga, Marija Kodrin, Marica Kamplet, Helena Esih, Polona Ratajc Čujež, Nataša Schell Bratina, Jelka Krampl, Katja Gajšek, Tanja Mihevc, Maja Anderluh Vrečko.

ROŽICA SVETUJE

MEDENA LJUBEZEN

Prva ljubezen je zelo močna, zaljubljenost in čustvena izkušnja sta močnejši od katere koli izkušnje v kasnejših letih. Kljub temu, da ti občutki ponavadi trajajo le kratek čas, ljubezenska dogodivščina močno vpliva na kasnejši odnos in razmišljanje o zvezah v odrasli dobi.

Tudi v letošnjem letu je Rožica poskrbela, da bodo vaše ljubezenske težave le še bled spomin. Pa si preberimo nekaj najpogostejših težav.

Pozdravljena, Rožica, pred kratkim sem našla ljubezen in me je zelo strah, kako se bodo na to odzvali starši. Kaj bi ti storila v mojem primeru?

Tvoja Obupanka

Draga Obupanka,

ponavadi je lahko prvi odziv staršev malo neprijeten in ne ravno vesel.

Starši ponavadi ljubezenskega odnosa med dvema najstnikoma ne jemljejo resno in tej temi ne posvečajo dovolj pozornosti. Dvomijo v sposobnost najstnika, da bi prepoznal pravo ljubezen, a kljub temu verjamejo, da jih ima njihov otrok neizmerno rad.

Prav tako odrasli prepogosto podcenjujejo moč in iskrenost otrokovih prvih čustev oz. zaljubljenosti. Pozabili so, kako so se oni počutili, ko so prvič v trebuhu začutili metuljčke. Velikokrat pravijo, da za eno ljubeznijo pride druga. S tem najstniku zagotovo ne pomagajo in jim podajo napačne informacije o razumevanju partnerstva. Za večino pubertetnikov je razhod z ljubljeno osebo nekaj najbolj bolečega na svetu, kar pa lahko privede tudi do depresije. Zato moramo biti s čustvi v času medene ljubezni – in tudi sicer – izredno previdni!

Tvoja Rožica

Živijo, Rožica, pred kratkim sem se zaljubila in zelo me je strah, kakšne bodo posledice. Kaj mi svetuješ?

Tvoja Zaskrbljenka

Draga Zaskrbljenka,

zaljubljeni ne dojema drugega takšnega, kot je, temveč takšnega, kakršnega si želi. Zaradi tega odnos zaljubljenosti ni realen, resničen, temveč je odnos privida, ponaredka stvarnosti. Torej zaljubljeni dejansko ne ljubi osebe, ampak svojo skrivno, nepopolno podobo o njej. V življenju zaradi tega hitro nastopijo težave. Intenzivnost občutka "ljubezni" je v zaljubljenosti maksimalna (največja), ker se človeku zdi, da je njegova ljubezen najboljša med možnimi in s tem tudi najpomembnejša. Tisto, kar je iskal, se skoraj popolnoma ujema s tem, za kar je prepričan, da je našel. Zato se zaljubljenost pogosto doživlja kot strast in je lahko močnejša od ljubezni. Vendar, na žalost, nima realne podlage. Dobro premisli in se razumno odloči, da ne boš kasneje obžalovala odločitve.

Tvoja Rožica

Pozdravljena, Rožica, letos sem spoznala svojo ljubezen, ampak najin edini problem je razdalja, saj se on septembra seli v drugo državo. Ali lahko to v najini zvezi povzroči težave?

Tvoja Osamljenka

Draga Osamljenka!

Ljubezni na razdaljo znajo biti zelo težke. Toda z veliko zaupanja in potrpljenja zna biti razdalja včasih tudi dobra, saj si partnerja veliko bolj želita biti drug z drugim, če se dlje časa ne vidita. V najstniških letih so te zveze pod velikim pritiskom in se le malokrat obnesejo. Ko človek dozori, se spremeni tudi doživljanje ljubezni na daljavo. Vsak potrebuje svoj osebni prostor oz. svojo svobodo, da lahko izoblikuje svojo samopodobo ter lažje prenaša stresne dejavnike iz okolice.

Tvoja Rožica

Ojla, Rožica,

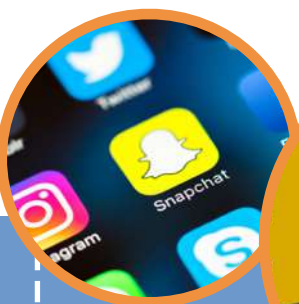
že nekaj časa si dopisujem s fantom z interneta. Meni je rahlo všeč, ampak se moji starši ne strinjajo, saj se jim zdi to zelo nevarno. Rožica, lepo te prosim, če mi svetuješ.

Tvoja Prestrašenka

Pozdravljena, Prestrašenka!

Me veseli, da si se obrnila na pomoč k meni. Vprašanj na to temo je bilo veliko, saj se to dandanes dogaja ves čas. Zaskrbljenost staršev je povsem razumljiva, saj te imajo neizmerno radi in jih skrbi zate in za tvojo varnost. Tebi pa svetujem, da si zelo previdna glede svojih osebnih podatkov, saj lahko pride do velikih posledic in lahko ne ogroziš samo sebe, ampak tudi tvojo celotno družino.

Tvoja Rožica

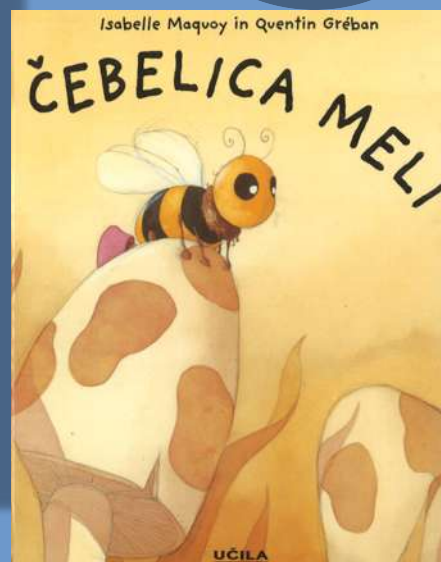

Kako bi se morali odzvati starši v času medene ljubezni?

- Vzemite si čas za najstnike in jim prisluhnite, ne podcenjujte njihovih čustev in ne dvomite v njihovo pristnost.
- Zaupajte jim, kako je bilo, ko ste se vi prvič zaljubili, imeli prvo simpatijo, fanta ali dekle. Večino bo vaša zgodba zelo zanimala, zato podrobno opišite vse dogodke in čustva, povezana s prvo ljubeznijo. Dajte jim vedeti, da je vse to del odrasčanja.
- Bodite potrpežljivi, ne silite v njih, naj vam sami zaupajo, da imajo fanta ali dekle. To bodo storili takrat, ko bodo na to pripravljeni sami.
- Prav tako zaljubljenecema dajte dovolj časa ter ju ne nadzirajte ves čas. Zavedajte se, da je prva najstniška ljubezen sicer kratkotrajna, vendar ostane za vedno v spominu, zato tega ne pokvarite!

Neja Veličkovič, Špela Horjak, Laura Eisenkoler, 9. a
Mentorica: Maja Anderluh Vrečko

Ali imate knjigo?

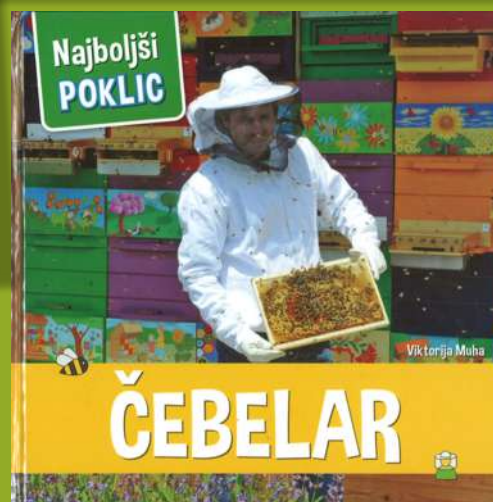
Mentorici Drinka Žekar in Tanja Mihevc

MEDENI RECEPTI

V decembru smo s šestošolci pri pouku gospodinjstva naredili delavnico peke piškotov z medom. Izbrali smo priljubljene ingverjeve piškote. Možice smo oblikovali z modelom, pri okrasitvi pa pustili domišljiji prosto pot. Poskrbeli smo tudi za alergike, ki so si pripravili bananin napitek z medom.

Ali imate
knjigo?

Mentorici Drinka Žekar in Tanja Mihevc

Recepti

6. razredi pod mentorstvom Darje Šarman

BANANIN NAPITEK Z MEDOM

Sestavine:

- 1 banana
- 1 kivi
- 250 ml mleka
- med – po okusu

V mešalnik damo olupljeno banano in kivi, nato prilijemo mleko in vse skupaj zmešamo. Po okusu lahko dodamo še malo mleka, če želimo bolj redek napitek, in žličko medu.

Pečene hruške

Sestavine:

- 2 veliki zreli hruški
- 0,25 žličke mletega cimeta
- 2 žlički medu
- 1,5 pesti grobo seseklanih orehov

Pečico segrejemo na 180 stopinj Celzija. Hruške operemo, osušimo s papirnatimi brisačami in vzdolž razpolovimo. S pomočjo okroglega izrezovalnika ali žličke jim previdno odstranimo notranji del s pečkami.

Polovice hrušk razporedimo po pekaču, ki smo ga obložili s papirjem za peko (prerezana stran hrušk naj bo obrnjena navzgor). Posujemo jih s cimetom, nadevamo s sesekljanimi orehi in prelijemo z medom (vsako polovico prelijemo s približno 0,5 žličke medu). Hruške pečemo v ogreti pečici 30 minut, da se zmehčajo in po vrhu lepo zapečejo.

Pečene hruške postrežemo tople ali hladne. K toplim se odlično prileže nekaj hladnega in kremastega: kepica vaniljevega sladoleda, žlica grškega jogurta ipd. Preden sladico postrežemo, jo prelijemo z malo medu.

GINGERBREAD MAN

Sestavine:

- 400 g moke
- $\frac{3}{4}$ žličke pecilnega praška
- $\frac{1}{2}$ soli
- 2 žlički ingverja
- 2 žlički cimeta
- $\frac{1}{2}$ žličke pimenta
- $\frac{1}{4}$ čajne žličke muškatanega oreščka
- 125 g rjavega sladkorja
- 180 g mehkega masla
- 1 jajce
- 125 g medu

Maslo, sladkor, jajca in med zmešamo, dodamo začimbe in moko s pecilnim praškom. Pustimo 24 ur v hladilniku. Nato testo razvaljamo na 5 mm debeline in izrežemo piškote v obliki možičkov.

Pečemo pri 170 °C 10–12 minut.

**DOBER
TEK!**

ALI VEŠ, DA ... ?

so najstarejši najdeni fosili čebel stari tudi do 50 milijonov let?

se pametni čebelar ne zaščiti zaradi sebe, ampak zato, da zaradi pika čebele ne poginejo?

je vsaka druga žlica hrane odvisna od opravevanja?

so medonosne čebele edina vrsta, ki po piku umre?

ko čebela v panju umre, jo delavke odnesejo iz njega kot nekakšni grobarji?

čebelje varnostnice vržejo iz panja vsako bolno čebelo in vse odvečne moške (trote)?

čebele porabijo cele dneve za čiščenje panja?

čebela s krili zamahne tudi do 300-krat v sekundi?

imajo čebele sposobnost prepoznavanja človeških obrazov?

čebele ne vidijo rdeče barve?

čebele svoje izločke izločajo med letom in to povzroči nekakšen »rumeni« dež?

čebele oprašujejo kar 170.000 vrst rastlin?

Pia Černec in Eva Kukovič, 6. a
Mentorica: Maja Anderluh Vrečko

OBISK ČEBELARJA

Neverjetno, kako zanimivo je življenje in delo čebel. Tretješolci to sicer že vemo, a vseeno smo se šli v čudovitem aprilskem dnevu v bližnji čebelnjak še na lastne oči prepričati, da je temu tako.

Najprej nam je čebelar povedal nekaj zanimivih dejstev o čebelah in nam pokazal, katero cvetje in sadno drevje imajo čebele najraje.

Od blizu smo si ogledali čebele v satovju.

Nato smo si na vrtu ob čebelnjaku ogledali nekaj čebelarjem najljubših rastlin ...

Tudi sami smo lahko posadili rastlino ...

Čakalna vrsta za motiko je bila kar dolga...

Nato smo si ogledali peko medenjakov in jih tudi pokusili ...

Nekateri smo se lotili priprave medenjakov.

Mmmmmmm, kako so medenjaki dobri, še boljši so z dodatkom medu na vrhu ...

Izdelali smo si tudi odlitke iz voska.

Čudovit dan smo zaključili s pesmijo Čebelar.

Mentorici:
Monika Malgaj
in Nives Rajher

OD ČEBELE DO HRANE

Kako oprašujejo čebele?

Med žuželkami, ki oprašujejo rastline, so na prvem mestu prav čebele. Najpomembnejše so za opraševanje sadnega drevja, saj oprašijo kar 70–80 % cvetov. Čebele se vedno usmerijo samo na tisti cvetni prah ali nektar, ki ga v določenem trenutku najbolj potrebujejo. Potek opraševanja se začne s potjo vzorca pri večini cvetov, ki nakazuje pot medicine. Pot usmerja žuželko v tiste dele cveta, ki jih je treba oploditi. Enostavni cvetovi, ki so odprti, imajo medicino ali nektar v sredini cveta. To lahko opraši vsaka žuželka. Bolj zamotani so cvetovi, ki imajo obliko cevi in le-ta je primerna le za določeno vrsto žuželke, ki nato cvetni prah obriše s telesom.

Kakšen pomen imajo čebele za človeka?

Približno tretjina svetovnega pridelka hrane zraste na rastlinah, ki so jih oprašile živali. Velik delež z zbiranjem peloda prispevajo čebele. Zaradi tega je pomen čebel za preživetje človeštva kritičen. Med je eden izmed redkih prehrabnih izdelkov, ki ga ljudje uživamo nepredelanega. Človek ogroža čebele predvsem s škropljenjem poljščin s pesticidi, ki lahko čebelo zastrupijo neposredno. Priporočljivo je, da se škropljenje izvaja zvečer, ko čebele niso aktivne. Poleg kemikalij vse čebele ogroža tudi izguba habitatov.

Kaj bi se zgodilo, če bi čebele izumrle?

Če bi čebele izginile po celem svetu, bi prišlo do pomanjkanja hrane, saj čebele ne bi več opraševale rastlin, od katerih pridobivamo sadje, zelenjavo, itd. Med bi izginil s tržišča in uporabniki voska bi morali začeti uporabljati dražje nadomestke. Če bi izumrle prav vse vrste čebel, pa bi prišlo še do večje težave. Ko bi izumrle rastline, ki so odvisne od čebel, bi bile prizadete vrste, ki so odvisne od teh rastlin, kar bi spet vodilo v smrt vrst, ki so odvisne od njih in tako naprej. Tudi mi ljudje moramo pomagati čebelam. Pomagamo lahko s sejanjem medovitih rastlin, predvsem avtohtonih. Te rastline dajejo čebelam medicino in cvetni prah, nas pa bodo razveseljevale s cvetjem in svojo lepoto.

Obiščimo čebelo

2.A

Mentorica: Dragica
Vračun Hercog

»Jedli smo piškote. Čebelarji so nam pokazali
čebelnjak. Videli smo veliko zanimivih stvari.«

Julija Kodrič, 2. a

»Bil je lep sončen dan. Sošolca je pičila
čebela pod nos. Čebelarji so nam razkazali
čebelnjak. Videli smo veliko čebel delavk.«

Svit Oset, 2. a

»Danes smo šli k čebelarju. Tam sem videla
svojega strica Vanija in čebele. Bila sem zelo
vesela. Videli smo vrt, čebelar pa nam je dovolil
povohati sivko. Nato smo šli še v hiško. Tam
smo videli medenjake in smo jih jedli. Na koncu
smo šli nazaj v šolo.«

Lina Rezar, 2. a

Pri čebelnjaku
Šli smo si ogledat čebelnjak.
Tam smo jedli medenjake.
Čebelarji so nam pokazali
čebelnjak.
Tam so delale čebele.

Još Pasarič, 2.A

Pri čebelnjaku
Ustenci drugega
razreda so obiskali
čebelnjak. Tam so
poslušali kako so
čebele malirale med.
Potem so dobili
piškote in med.
Potem smo sadili
rože. Potem smo se
vrnili v šolo.
Neja Horvat 2.a

Obiskali smo čebelnjak
Nekoga dne, ko je sonce močno sijalo,
je 2. razred do šentjurskega čebelnjaka.
Tamdeli smo videli veliko čebelah. Jedli
smo medenjake in dobili med.
Nastal je tudi čebelarji, ki so medu spravili
slabše smor, si so pokazali čebelnjak,
matice in ostale reči, ki so jih
do čebelarji imeli zelo zanimivo.
Zgodili smo veliko med tratom in
čebelarji so nam povedali.
Emir Hlavanik 2.a

1.A

Mentorica:
Sergeja Vidmar
Jelen

Kaj pravijo učenci o čebelah?

»Čebele nam
dajejo med.«
Klara, 1. a

»Čebele letajo po med, potem
ga nesejo v čebelji panj. Čebele
so črno-rumene in so lepe.«
Jakob, 1. a

Kaj misliš o čebelah?

»Čebele so lepe in
prijazne. Nabirajo nam
med.«
Žan, 1. a

»Čebelice nabirajo
med. Čebelicam se
opraši cvetni prah.«
Lenart, 1. a

»Lepe so ful. Ful
meda naberejo.«
Maša, 1. a

»Zato, ker jo je strah
ljudi, da jo bodo uničili.«
Mija, 1. a

»Čebela piči za samoobrambo.«
Aleksander, 1. a

»Čebela piči, če jo živciraš.«
Maks, 1. a

»Čebela piči, ker
jo motimo.«
Tia, 1. a

»Čebela te piči
zato, ker če ji
nagajaš, te piči.«
Timotej, 1. a

Zakaj čebela piči?

»Zaradi tega, ker
je jezna in ni
vesela, da jo
dražimo.«
Aleks, 1. a

Kako nastane med?

»Med nastane
iz čebelic.«
Julija, 1. a

»Med nastane
iz voska.«
Luka Maj, 1. a

»Da čebele gredo na
rožo in posrkajo
ven med in ga
dobijo.«
Adam, 1. a

»Med nastane iz
cvetnega prahu.«
Žan, 1. a

»Med nastane iz
rožic. Čebelice
nabirajo med.«
Taja, 1. a

»Med nastane zaradi
tega, ker grejo čebelice
med nabirat in ga
potem naredijo.«
Aleks, 1. a

»Med nastane, da ga čebele naredijo,
da ko čebela pride iz rožice ima v
žepkih tako poseben koš, kepico, ki je
rumena in potem v svojem panju
naredi iz njega med.«
Hana, 1. a

»Čebele letajo od cveta do
cveta in si nabirajo med. Med
nastane iz cvetov.«
Anej, 1. a

»Čebele nabirajo cvetni prah,
potem ga čarobno zmešajo in
potem je med narejen. Dajo ga
v tiste luknjice in je.«
Jakob, 1. a

INTERVJU S PREDSEDNIKOM ČEBELARSKE ZVEZE SLOVENIJE

Pozdravljeni, gospod Boštjan Noč. V okviru projekta Podjetnost smo letos na naši šoli posebno pozornost namenili čebelam in čebelarstvu. V veliko čast nam je, da ste privolili v današnji intervju, saj ste velik strokovnjak na tem področju. Zakaj ste se odločili, da boste svoje življenje posvetili čebelam?

Pri nas doma, v družini, tradicija čebelarstva traja že več rodov. Ključni moment pa je bil vključitev v čebelarski krožek na Osnovni šoli Žirovnica. Dejansko sem preko čebelarskega krožka prišel do čebel in vseh preostalih stvari, povezanih s čebelarstvom.

Čebele so seveda čebelarjeve najboljše prijateljice. Kaj vam pomeni biti čebelar?

Ja, biti v družbi najboljših čebelic ... Čebelar je nekaj posebnega, je poslanstvo, in kdor postane čebelar, je za vedno čebelar.

Nam lahko opišete delovni dan čebelarja?

Bolj smiselno je opisati čebelarsko sezono. Le-ta traja od marca do septembra. V obdobju od oktobra do februarja oz. marca čebele bolj ali manj počivajo. V času čebelarske sezone pa je veliko opravil, odvisno od tega, kaj v naravi cveti in kakšno je vreme. Čebelar ima v glavnih mesecih, kot so april, maj in junij, kar veliko dela s čebelami in jim mora biti stalno na voljo.

Kako pa ste doživljali skrivnostni svet čebel v svojem otroštvu?

Doma so bile čebele del naše družine. Opazoval sem očeta in strica, ki sta čebelarila. Moram priznati, da sem to počel bolj na skrivaj. Konec koncev sem se jih tudi jaz bal, ko sem bil še majhen, saj čebela navsezadnje lahko piči. Ključno pa je bilo dogajanje pri čebelarskem krožku, ko skupaj s svojimi sošolci spoznavam skrivnostni svet čebel in je eden bolj pogumen kot drugi. Ponavadi je tisti, ki ima doma čebele, za odtenek bolj pogumen kot ostali. Na koncu sem dobil svoje čebele in potem postane skrb zanje nekaj čisto običajnega.

Trenutno vodite Čebelarsko zvezo Slovenije. Ali nam lahko podrobneje opišete delovanje vaše organizacije?

Čebelarsko zvezo vodim že enajst let, po moje sem celo najmlajši predsednik čebelarske zveze. Le-ta vključuje dvesto deset čebelarskih društev iz vse Slovenije. Vsaka občina ima vsaj eno čebelarsko društvo. Imamo petnajst zaposlenih, izdajamo revijo Slovenski čebelar, ki je najstarejša strokovna revija in nepretrgoma izhaja že sto dvajset let, tako da skrbimo za izobraževanje čebelarjev. Imamo tudi svoj laboratorij, svojo čebelarsko knjižnico in svoje prostore na čebelarski zvezi. Naša zveza vključuje kar osem tisoč čebelarjev. Več kot devetdeset odstotkov čebelarjev je vključenih

v čebelarsko zvezo, tako da smo ena najboljše organiziranih organizacij v Sloveniji.

Kakšne projekte ste v sklopu Čebelarske zveze Slovenije že pripravili?

Osnovna naloga čebelarske zveze je, da se čebelarji izobražujejo. Imamo ogromno izobraževanj, sicer pa smo najbolj ponosni na projekte, kot so Medeni zajtrk v šolah, ki je prerasel v Tradicionalni slovenski zajtrk. Sedaj ga zajtrkuje že pol Evrope. Ne pozabimo na svetovni dan čebel. Organiziramo veliko sejmskih dogodkov, toda če omenimo dva najbolj pomembna projekta - Medeni zajtrk ter Svetovni dan čebel.

Kot ste že omenili, smo letos prvič praznovali svetovni dan čebel. Kaj pa ste s tem dnevom želeli predstaviti javnosti?

Da je čebela »kraljica« živali, da brez čebele ni življenja in treba se je zavedati, da vsako tretjo žlico hrane, ki jo damo v usta, opravi čebela. Danes pa čebela brez pomoči čebelarja ne more preživeti in svet se mora zavedati, da je treba ustvariti take pogoje,

da bodo čebele lahko preživele.

Kdo in kaj pa ogroža čebele?

Prva stvar je intenzivno kmetijstvo, potem klimatske spremembe, najbolj pa človek z raznolikimi škropivi, ki škodujejo čebelam. Konec koncev, če bi mi na okenske police in vrtove sadili medovita drevesa, takšna, ki so čebelam prijazna, bi lahko čebelam ogromno pomagalo. Najhujše so zastrupitve, ki po eni strani varujejo drugo hrano, obenem pa delajo veliko škodo

čebelam in tudi človeku.

Katere vrste čebel pa sploh najdemo v Sloveniji in koliko vrst čebel obstaja?

V Sloveniji je medonosna čebela samo kranjska sivka. Je zakonsko zaščitena in v Sloveniji ne smemo gojiti drugih čebel. Obstaja pa še ogromno divjih samotarskih čebel, menda več kot par sto vrst. Niso tiste, ki prinašajo med, ampak so ravno tako pomembne, da oprašujejo v naravi.

Seveda postaja med na svetu vedno bolj cenjen in dragocen zaradi svojih neverjetnih zdravilnih učinkov. Katere sestavine najdemo v medu?

Ja, med je po naravi v osnovi sladkor, ampak to takšen sladkor,

ki ga telo potrebuje in ki je mnogo bolj zdrav kot pa kristalni sladkor. Vsebuje vitamine in minerale. Ena žlica medu na dan odžene zdravnika stran – to so vedeli že v starih časih in tudi mi se moramo tega držati.

Ali je uvožen med vedno enako kakovosten kot slovenski?

Težko je govoriti o kakovosti, kajti treba se je zavedati, da je že higiena v drugih državah popolnoma drugačna. Že voda se razlikuje, tako da je najboljša garancija za Slovence ta, da kupijo med direktno pri čebelarju na domu.

Koliko medu pa letno pridela čebelar v Sloveniji?

Na en panj povprečno nekje do šestnajst kilogramov, odvisno od sezone. Če vzamemo povprečje za Slovenijo, pa dva tisoč ton. Povprečen Slovenec ga poje dva kilograma letno. To se pravi, da bi ga potrebovali štiri tisoč ton. Zatorej ga moramo Slovenci polovico uvoziti.

Kako so včasih pridobivali med?

Včasih so čebele živele v naravi v raznih duplih na drevesih in dobredno so jim ga ukradli. Uničili so čebele, med pa odstranili iz satja. Tudi danes čebelarji čebelam »pokradejo« med. Konec koncev so to viški

tistega, kar čebela ne potrebuje. Gre za bolj sodoben način, s panjem, preko posebne naprave. Način pa je enak kot prej.

Vemo, da je med zelo zdrav, apiterapija pa je manj znana. Ali se apiterapija uporablja v Sloveniji kot način zdravljenja? Kako zdravljenje poteka?

Ja, apiterapija je stara zdravstvena metoda. V Sloveniji je bil prvi zdravnik, ki je delal na področju apiterapije, doktor Filip Terč. Po njem je imenovan tudi dan apiterapije. V vzhodnih državah se že veliko zdravi z apiterapijo, v Sloveniji pa je zakonodaja na tem področju še zelo ostra, a smo v zadnjem času naredili velik napredek in je že uradno dovoljeno, da se vdihava čebelji zrak kot apiterapija in da se izvajajo medene masaže. Mi pa želimo, da se čebelji izdelki priznajo kot del tistega, za kar jih uživamo – za boljše zdravje in počutje.

Kakšna pa bo prihodnost čebelarstva v Sloveniji?

Čebelarstvo v Sloveniji je del tradicije. V to zagotovo verjamem. S pozitivnim odnosom čebelarjev in države bomo še vedno najbolj čebelarska država na svetu.

Hvala vam za nadvse zanimiv pogovor in upam, da nas kdaj obiščete na Osnovni šoli Hruševac Šentjur.

Z veseljem, če me boste povabili.

Hvala!

Matevž Ocvirk, 6. a
Mentorica: Maja Anderluh Vrečko

1.B

Mentorica:
Tanja Firer

Kaj pravijo učenci o čebelah?

»Čebele nesejo med
v panj zato, da si ga
shranijo z v jeseni,
ko ni več paše.«
Karin, l. b

»Čebelar s panja strga med.«
Jernej, l. b

»Čebelarji skrbijo
za čebele tako, da
jih hranijo s
sladkano vodo.«
Zarja, l. b

»Čebelar ima kapo, rokavice,
kombinezon. Obleče se za vsak
slučaj, da ga čebele ne bi popikale.«
Izak, l. b

»Če je čebela v
nevarnosti, če se
počuti ogroženo, piči.«
Jure, l. b

»Če so čebele jezne, jih
čebelar pomiri z dimom.«
Izak, l. b

»Ko čebela piči,
umre. Žrelo je njeno
življenje.«
Zarja, l. b

»Za čebele skrbi
čebelar.«
Izak, l. b

»Če čebele ne oprashi
cveta, nič ne zraste.«
Luka, l. b

»Če ne bi bilo čebel, ne bi bilo
sadja. Čebele naredijo
propolis.«
Zarja, l. b

»Čebele so pomembne
zato, ker je med koristen za
naše zdravje.«
Nastija, l. b

»Čebele so pomembne za nas
ljudi, ker nabirajo med.«
Tineja, l. b

Kaj misliš o
čebelah? Zakaj
čebela piči? Kako
nastane med?

Glossary - Wörterbuch - Slovar

5
MIN
Z
JEZ

beekeeping
Imkerei
čebelarstvo

bee
die Biene
čebela

flower
die Blume
cvetlica

pesticide
das Pestizid
pesticid

hive
der Bienenstock
panj

honey
der Honig
med

sweet
süß
sladko

wings
die Flügel
krila

queen bee
die Bienenkönigin
matica

sting
der Stachel
želo

wasp
die Wespe
osa

hornet
die Hornisse
sršen

apiary
das Bienenhaus
čebelnjak

honeycomb
die Bienenwabe
satovje

pollen
der Blütenstaub
pelod

bumblebee
die Hummel
čmrlj

drone
die Drohne
trot

feelers
die Fühler
tipalke

nectar
der Nektar
nektar

bee keeper
der Imker
čebelar

density
die Dichte
gostota

Matic Frlež, Tilen Bogovič, Alja Trupi, 8. b, Sara Oset, 8. a
Mentorici: Urška Godler in Nataša Schell Bratina

INTERESTING FACTS ABOUT BEES

Did you know that bees have to collect nectar from two million flowers to make one pound of honey?

The average bee will make only 1/12th of a teaspoon of honey in its lifetime.

A bee can fly for up to six miles, and as fast as 15 miles per hour.

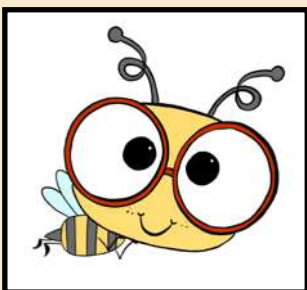
The bee's brain is oval in shape and about the size of a sesame seed, yet it has a remarkable capacity to learn and remember things.

One bee has to fly about three times around the globe to make one pound of honey.

A bee visits 50 to 100 flowers during a collection trip.

Bees communicate with one another by dancing.

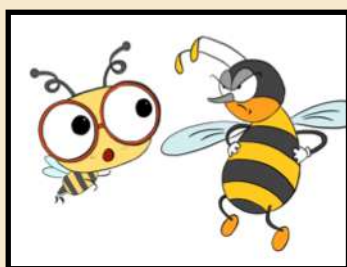
EINE KLEINE BIENE MIENE

Vor einer langen Zeit hat eine kleine Biene namens Miene gelebt. Sie ist nur einen Moment in die

Schule des Fliegens gegangen. Später hat sie die Schule der Honigerstellung besucht.

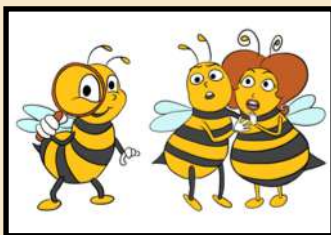
Am letzten Schultag ist sie nach Hause geflogen. Plötzlich hat sie eine Hornisse entführt. Ihre Eltern waren sehr besorgt, deswegen haben sie die Polizistin Hummel angerufen.

Nach zwei Stunden hat sie das Versteck von der Hornisse gefunden. Sie

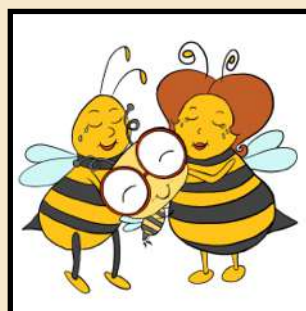
Dann hat die Polizistin Hummel die Detektivin Wespe angerufen. Die Detektivin Wespe ist dann nach draußen geflogen, um den Fall zu untersuchen.

hat die Bienenfamilie und die Polizei angerufen. Bald ist die Polizei gekommen und hat die Hornisse festgenommen.

Die kleine Biene Miene ist zu ihrer Familie geflogen. Sie hat sehr geweint. Ihre Eltern haben auch geweint. Die kleine Biene Miene hat

die Schule abgeschlossen und einen guten Job gefunden. Die böse Hornisse ist ihr ganzes Leben lang im Gefängnis geblieben.

Matic Frlež, Tilen Bogovič, 8. b
Mentorica: Urška Godler

die Biene

die Hornisse

die Hummel

die Wespe

A colony of bees consists of 20,000-60,000 honey bees and one queen. Worker bees are female, they live for about 6 weeks and do all the work.

Larger than the worker bees, the male bees have no stinger and they do not work.

The bee is the only insect that produces food eaten by people.

Honey has antiseptic properties and was historically used as a first aid treatment for wounds, burns and cuts.

Honey has always been highly regarded as a medicine. It is thought to help with everything from sore throats and digestive disorders to skin problems and hay fever.

The queen bee can live up to 5 years and it is the only bee that lays eggs. She is the busiest in the summer months, when the hive needs to be at its maximum strength, and lays up to 2500 eggs per day.

Bees have been producing honey in the same way for 150 million years.

The natural fruit sugars in honey are quickly digested by the body. This is why sportsmen and athletes use honey to give them a natural energy boost.

Vid Jagodič, 9. a
Mentorica: Nataša Schell Bratina

ČEBELICE IZ ODPADNEGA MATERIALA

V šoli smo se odločili, da bomo izdelovali reciklirane čebelice. Prinesli smo potreben material in v skupinah začeli z izdelavo. Potrebovali smo pločevinko, plastenko, plastične zamaške, samolepilni trak in barvo. Pločevinko smo najprej prebarvali z rumeno barvo. Ko se je posušila, smo prilepili črne trakove. Iz zamaškov smo izdelali oči, za noge pa smo uporabili vrvico in zamaške. Iz žice smo oblikovali krila ter jih oblekli z nogavicami. Vse skupaj smo prilepili na pločevinko. Ko je bila čebelica dokončana, smo jo prilepili na leseno palico. Izdelek mi je zelo všeč.

Ivana Orehovac Pevec, 4. b

Od doma smo v šolo prinesli pločevinko in 6 plastičnih zamaškov. V šoli smo pločevinko pobarvali z rumeno barvo. Nato smo iz plastenke izrezali krila. Na zamaška smo prilepili plastične oči. Nato smo pločevinko še enkrat prebarvali. Ko se je posušila, smo z vročim lepilom prilepili krila in oči. Na vrvico smo privezali 4 zamaške. Vrvico smo nato prilepili na spodnjo stran pločevinke, na katero smo prej še prilepili črne črte. Na koncu smo pločevinko prilepili na leseno palico. Izdelki so bili zelo lepi, jaz pa sem se pri tem zelo zabaval.

Lan Košir, 4. b

4.B

Mentorica:
Jeklka Zidanšek

V šoli smo izdelovali čebelice iz odpadnih materialov. Izdelali smo panj iz žice in vrvice. Žice smo priklenili skupaj in jih z vrvico prepletli. Za čebelico smo potrebovali: žico, revijo, kinder jajčko, alkoholni flomaster, volneno žičko, škarje in samolepilne oči. Iz revije smo izrezali krila. Meni jih je pomagala Pia. Bila sem srečna, saj jih sama nisem znala. Naredila sem čudovito čebelico. Na koncu kinder jajčke smo zavezali volneno žičko, nanjo pa zataknili krila. Na kinder jajčko smo prilepili oči in narisali usta. Pri delu sem se zelo zabavala. Tudi mojim sošolcem je bilo všeč.

Tajda Vukan, 4. b

Čebele smo izdelali iz odpadnega materiala.

To je kinder jajčka, črna žica in časopisni papir. Najprej smo vzeli kinder jajčko, na katero smo pritrdili črno žico. Nalepili smo oči in s črnim flomastrom narisali usta. Ko smo skupaj iz žice in vrvice naredili panj, smo nanj pritrdili čebelice. Panj smo postavili na zelen papir, ki smo ga okrasili z rožicami. To delo mi je bilo zelo všeč.

Taj Ivanuša, 4. b

Kaj vem o čebeli?

Čebele so zelo koristne žuželke, saj oprahujejo cvetoče rastline. Uvrščamo jih med nevretenčarje, v skupino členonožcev. Telesni deli čebele so: glava, oprsje, zadek, krila in noge. Imajo tri pare nog, ki so pritrjene na oprsje. Dihajo z vzdušnicami. Imajo hitinjačo, ki je zunanje trdno ogrodje. Čebele skrbijo, da imamo vedno poln lonček medu.

Nejc Kasenburger, 4. b

Od doma smo prinesli odpadno pločevinko.

Celo pločevinko smo prebarvali z rumeno barvo. Ko se je barva posušila, smo okoli nje prilepili tri črne trakove. Na sprednjo stran smo prilepili oči in narisali usta. Čez pločevinko smo napeljali vrvico s plastičnimi pokrovčki, to so bile noge. Na sredino smo prilepili krila, ki smo jih izrezali iz plastenke. Prilepili smo jih z vročim lepilom. Na koncu smo čebelo prilepili na leseno palico. Delo mi je bilo zelo všeč, saj smo ustvarjali iz odpadnega materiala.

Jurij Bevc, 4. b

Čebelice smo naredili iz odpadnega materiala.

Najprej smo vzeli tulec iz papirja in ga ovili v rumen kolaž papir. Potem smo vzeli črn cofek in ga prilepili na tulec. Iz časopisnega papirja smo izrezali krila in jih prilepili. Iz žice smo naredili tipalke. Delo je bilo zanimivo. Takšen lonček lahko uporabiš za shranjevanje pisal, bonbonov, frnikol ali pa ga imaš za okras.

Pia Pertinač, 4. b

SKUPINSKA PUSTNA MASKA: ČEBELE

Na pustni torek, 5. marca, smo tretješolci imeli tehniški dan, kjer smo ustvarjali skupinsko pustno masko - čebele. Tehniški dan je bil v sklopu projekta Podjetnost. Iz klobučevine (filca) smo ustvarili čudovite čebelje trebuščke, iz papirja pa čebelje tipalke. Z maskami čebel pa smo kasneje, 26. 3. 2019, zabrenčali na prireditvi, namenjeni mamiciam, očkom, babicam, dedkom ...

Režemo, lepimo ...

Oblikovanje klobučevine s škariami ni tako preprosto, kot je videti ...

Zdaj pa še tipalke ...

Naši izdelki so bili občudovanja vredni ...

Bili smo prav »fletne« čebele.

Tukaj pa so čebelice zapele na prireditvi, namenjeni našim mamiciam, očkom, babicam, dedkom in ostalim bližnjim.

Ob harmoniki smo prireditev zaključili s pesmijo Čebelar, ki jo pozna prav vsak.

5. RAZRED

Od panja do piškotov

Učenci 5. a so uro likovne umetnosti preživeli malo drugače kot navadno. Polovica razreda se je najprej preizkusila v peki medenih piškotov, druga polovica pa je panjskim končnicam uredila prostor na panju. Po koncu prve ure so učenci zamenjali aktivnosti, da so bili vsi udeleženi pri obeh delih.

Pri uri pa je bila v okviru projekta Podjetnost prisotna tudi mag. Barbara Lesničar z Zavoda RS za šolstvo.

V 5. b pa so učenci prav tako spekli medenjake, poleg tega pa izdelali še etikete za prodajo medenih izdelkov.

Mentorice: Hermina Šeško, Nastja Škrabl in Polona Rataje Čujež

ZDRAVILNI UČINKI MEDU

Cvetni prah vsebuje 40 odstotkov beljakovin, poleg tega pa še proste aminokisline, vitamine, folno kislino ter številne elemente, ki jih ne najdemo v drugih živilih. Vsebuje tudi vodo in ogljikove hidrate. V njem so vsi vitamini, ki jih človek potrebuje (A, B, C, D, E, K). Cvetni prah je moško seme rastlin in čebele ga nabirajo za hrano. Obstaja toliko vrst cvetnega prahu, kot je vrst cvetočih rastlin.

žvečilnega gumija ... Uporablja se tudi kot sestavina specialnih lakov za premaz Stradivarijevih violin. Propolis sestavljajo: smolnate snovi, voski, eterična olja, vitamini, minerali in cvetni prah.

Med je dober antioksidant, zmanjšuje škodljive posledice obsevanja pri pacientih, deluje protivnetno in protimikrobno, daje energijo (sladkorje) in pomembne hranilne snovi, pomaga pri težavah s srcem, boleznih dihal (astma, kašelj, angina in bronhitis), želodčnih težavah ter črevesnih in revmatičnih obolenjih. Je živo živalskega izvora in naravni vir energije. Ločimo cvetlični med ali med iz nektarja ter gozdni med. Med je koncentrirana raztopina treh vrst sladkorjev, in sicer grozdnega, sadnega in trsnega. Poleg tega najdemo v medu še encime, vitamine, beljakovine, aminokisline ter rudninske in aromatične snovi.

Cvetni prah dviguje energijo, pomirja in pomlajuje kožo, ugodno vpliva na dihalo, pomaga pri

zdravljenju alergij, izboljšuje prebavo, krepi imunski sistem, pomaga pri odvisnostih, krepi kardiovaskularni sistem, pomaga pri težavah s prostato, zdravi neplodnost, vzbuja apetit, uravnava razpoloženje, izboljšuje rast in vid. Učinkovit je tudi proti izpadanju las.

Propolis je smola, s katero čebele zgladijo razpoke v svojem panju. Pomaga pri obolenjih dihalnih poti, želodčnih razjedah, revmi, boleznih črevesja in slabšem

delovanju srca. Je pridelek, ki ga čebele potrebujejo za lastno zdravje. Propolis izhaja iz starogrškega izraza pro (»pred«) in polis (»mesto«). Drugi vir izvora besede pa navaja latinsko besedo propolis, kar pomeni zagladiti oz. zamazati. Slovenci za propolis uporabljamo izraz zadelavina. Propolis se veliko uporablja v obliki tinkture. Prodaja se tudi v obliki kapsul, tablet, pastil,

Kreme iz medu so učinkovito sredstvo proti gubam. Uporabljajo se tudi kot maska za suho in nečisto kožo.

Apiterapija je veda o tem, kako si s pomočjo čebeljih pridelkov krepimo in

ohranjamo zdravje. Začetki apiterapije segajo stoletja nazaj do egipčanske, grške, kitajske, babilonske in drugih civilizacij. Trditve o zdravilnih učinkih apiterapije znanstveno večinoma še niso dokazane in temeljijo predvsem na dejanskih izkušnjah

posameznikov in tradicionalni uporabi. Apiterapija ugodno vpliva na človekovo psihofizično počutje. Izvaja se v toplih mesecih.

Medeni izdelki so: medeni bonboni, medena bonboniera, borovi vršički z medom, mlečna čokolada z medom, krema Apiderm, medeni liker, rdeča pesa z medom, šampon za lase, medeni obliži, vosek za depilacijo, Medolada, ameriški slamnik z medom, matični mleček in še bi lahko naštevali.

Maruša Grubelnik, 6. a

Mentorica: Maja Anderluh Vrečko

1001 ČEBELA

V tej družini čebel pa ni sama, ker si jo mora deliti še s šestimi vrstami čebel:

- orjaška čebela (*Apis dorsata*),
- pritlikava čebela (*Apis florea*),
- črna pritlikava čebela (*Apis andreniformis*),
- azijska čebela (*Apis cerana* (*Apis indica*),
- rdeča čebela (*Apis koschevnikovi*),
- medonosna čebela, kranjska sivka (*Apis mellifera*).

Na svetu je znanih približno 20.000 vrst čebel, ki so razdeljene v sedem do devet družin. Čebeljo družino sestavljajo ena matica (živi celo do 5 let), 60.000 čebel in nekaj tisoč trotoev. Za normalen razvoj potrebujejo med, cvetni prah, vodo, zrak in toploto. Pozimi je čebelja družina brez trotoev, ker jih jeseni čebele vržejo iz panja. Čebele lahko razdelimo na delo, ki ga opravljajo, in sicer: čistilke, krmilke, gradilke, stražarke in delavke.

V ekosistemu opravljajo zelo pomembno vlogo opraševalcev. Življenjska doba čebele in število njenih potomcev sta odvisna od tega, ali je vrsta samotarska ali živi v skupnosti, ter od intenzivnosti dela.

Najbolj znana slovenska čebelja vrsta je kranjska sivka, ki spada v družino APIS.

ČEBELA KRANJSKA SIVKA

Je precej temna. Na oprsju ima rjavkasto sive dlačice. Zadkovi obroči so skoraj črni in pretežno porasli s sivkastimi dlačicami. Ima izrazito dolge rilčke. Je podvrsta zahodne čebele. Značilna je za Slovenijo, Avstrijo, dele Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Madžarske, Romunije in Bolgarije.

ORJAŠKA ČEBELA

Je filogenetsko najstarejša vrsta čebel na svetu. Razširjena je po JV Aziji. Odrasle čebele delavke pa so pri tej vrsti dolge med 17mm in 20mm. Orjaška čebela zgradi en sam sat, ki pa je zelo velik in lahko preseže celo več kot en meter.

PRITLIKAVA ČEBELA

Je ena od dveh vrst manjših divjih čebel, ki so razširjene po JV Aziji. Pritlikava čebela živi običajno na prostem.

ČRNA PRITLIKAVA ČEBELA

Je zelo redka vrsta čebel, ki živi v tropskih in subtropskih krajih Azije. Spada v peto vrsto čebel iz roda pritlikavk.

AZIJSKA ČEBELA

Je indijska čebela in je podvrsta azijske pritlikave čebele. Primerna je za čebelarstvo, ker je relativno neagresivna.

RDEČA ČEBELA

Je vrsta čebel, ki se nahaja v malezijskem in indonezijskem okolju. Živi z drugimi čebeljimi vrstami, kot je npr. azijska čebela.

Klea Testaniere in Ema Mlaker, 6. a
Mentorica: Maja Anderluh Vrečko

ČEBELICE

Čebelice morajo zgodaj na cvet,
da pridelajo ta sladki med.
Ljudje jim ta med vzamemo
In v shrambe shranimo.

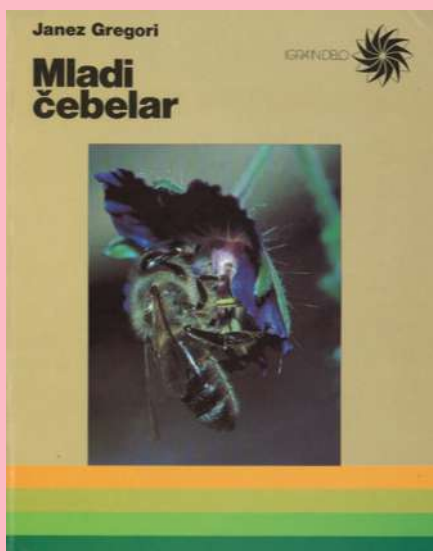
V čebelnjaku je matica in troti.
Toliko jih je, da se ti vse po glavi moti.
Trot matico oprašči,
Da prah vse naokoli leti.

Tako malo mini napako,
matica ima to oznako.
Delavk je veliko več,
Ko šteješ, misliš, da jih je preveč.

Čebelarji imajo zaščitno opremo,
da ko jih čebele vidijo,
naredijo dilemo.

Na pašniku so čebele,
Zraven pa krave čisto bele.
Če gredo na rože čebele sladkosnede,
so odveč prav vse besede.

Domen Halužan, 6. b
Mentorici: Marija Arbajter
in Blanka Pasarič

Ali imate
knjigo?

Mentorici
Drinka Žekar in
Tanja Mihevc

OGLED ČEBELNJAKA IN USTVARJANJE PESMI NA TEMO »ČEBELE«

V okviru kulturnega dne smo se osmošolci v petek, 14. 6. 2019, odpravili proti Šentjurju, k čebelnjaku Čebelarskega društva Šentjur. Izkušena čebelarja, gospod Mirko in gospod Jaka, sta nam predstavila veliko zanimivosti o čebelah. Opisala sta nam življenje čebel delavk, matic in troto, njihov življenjski cikel in pripovedovala o pomenu čebel za človeka.

Naš obisk je popestrila še gosa Mihaela, ki nas je uvodoma prijazno sprejela in pozdravila, nato pa nas je presenetila in pogostila s slastnimi medenjaki in drugim pecivom iz medu ter osvežilno limonado z zelišči in seveda – z domačim medom.

Pogumni učenci smo se nato lahko oblekli v čebelarsko opremo in se kot pravi čebelarji odpravili v čebelnjak, kjer smo si lahko od blizu ogledali življenje čebel. Še dobro, da so njihove čebele zelo mirne! Obisk čebelnjaka je bil zelo zanimiv in doživet.

Ko smo se vrnili v šolo, smo reševali še učne liste in napisali kar nekaj zanimivih pesmic o čebelah.

Maruša Lorgar Vipotnik in Sara Pevec 8. r

ČEBELE

Čebele so vesele,
prav nič debele.
So zelo marljive,
včasih tudi nagajive.

Letijo s cveta na cvet,
tako rešujejo ves svet.
Med pustolovščino ustvarjajo
sonet,
ko letajo sem in tja, spet in
spet.

Kljub temu, da majhne so,
prav vse nas osrečujejo,
z darovi narave nas obdarujejo,
ker nam čudovite stvari
podarjajo.

Matica, šefica palače,
druge čebele pa njene slugače,
so zlate in rjave,
delavke ta prave.
Zjutraj vstanejo, še preden
sonce vzide,
in počitek si vzamejo, ko ta
zaide.

Rebeka Virtič, 8. b, in Jožef
Ploštajner, 8. b

ČEBELA

Čebela leti,
čebela ne spi.
Nektar nabira,
se nikoli ne obira.

Čebele v panju živijo,
čebelarji zanje skrbijo.

David Jug, 8. a

ČEBELA

Čebela je v panj priletela,
otroka posvojila, si
družino naredila.
S cveta na cvet leti
ter cvetni prah nabirati
hiti.
Rada se okoli podi, a
spati ji ni.

Jaka Kladnik, 8. a, in
Bleard Gutaj, 8. b

ČEBELE

Čebela ves čas leti,
da med nam pridobi,
nima veliko moči,
a vseeno lepo brenči.

O, ta lepa je čebela,
a četudi ni bela,
črna in rumena po nebu leti,
od cveta do cveta vse oprashi.

Nejc Štrukelj, 8. a

ČEBELE

Čebele, te naše čebele,
naše prijateljice,
nas s kostanjevim,
cvetličnim,
akacijevim in gozdnim
medom obdarijo
in nas z njim sladijo.

So majhne in debele,
pisane ter bele,
polne adrenalina
in cvetnega prahu.
Pomagajo nam ohraniti
rastline
in okuse dobrega medu.

Nika Lindner, 8. a, in
Izabela Mastnak, 8. b

ČEBELICE

Če-če-če-čebele
so res zelo vesele,
saj letajo s cveta na cvet
in prinašajo ljudem med.

Čebele nam trate oprašijo
ter s tem življenje
poživijo.

Ema Mulej, 8. a

ČEBELICE

Čebelice, čebelice,
po vrtu letajo,
od cveta do cveta,
cvetni prah nabirajo.

Slasten med naredijo,
nato pa pride čebelar,
ki čebele so mu dar.

Zanje zvesto on skrbi,
od njih pa dobrote pridobi
ter slastno medico naredi.

Sara Novak, 8. b

ČEBELA

Ti, čebelica, ti, porednica,
ti naša si prijateljica.

Med hitro narediš,
a tudi za pik kdaj poskrbiš.
Včasih nadležna, a včasih
prijazna,
od cveta do cveta letiš.

Špela Bračko, 8. a, in Pia
Zeliš, 8. b

Čebelarstva v okviru projekta Podjetnost

V šolskem letu 2018/19 smo z učenci 8. in 9. razreda sodelovali pri projektu Podjetnost na temo Čebelarstvo.

S pomočjo različnih virov smo raziskovali, analizirali in spoznavali zgodovino čebelarstva vse do 21. stoletja. Brskali smo po strokovni literaturi in vrednotili ideje ter znanja na to temo.

Osmošolki Nuša in Špela sta z uporabo IKT ustvarili računalniške projekcije, ki sta jih pri zgodovini in DKE predstavili sošolcem, ki so bili zelo navdušeni, saj so izvedeli veliko novega.

Radovedno smo odkrivali in spoznavali prvega učitelja čebelarstva na cesarskem dvoru v 18. stoletju in začetnika modernega čebelarstva na svetu – Antona Janša.

20. maj - svetovni dan čebel smo obeležili s postavitvijo razstave v avli šole na temo: Zgodovina čebelarstva in Anton Janša, pionir čebelarstva. Cilj je bil ozaveščanje ljudi o pomenu čebel za naš obstoj. Razstavo so si lahko ogledali tudi zunanji obiskovalci naše šole.

Devetošolka Eva Horvat je sošolcem predstavila inovativno idejo in vodila delavnico, kjer so učenci iz odpadnih sladolednih palčk izdelovali okrasne podstavke za medene izdelke in stojala za prtičke. Tako so učenci spoznali priložnosti, kako lahko iz odpadnih snovi izdelajo nove uporabne izdelke in s tem prispevajo k trajnostnemu razvoju varovanja naravnega in kulturnega okolja kot skupne dediščine.

Mentorica: Jožica Leban

Inovativna ideja na temo čebelarstva

Učiteljica Jožica Leban je preteklo leto pri DKE podala pobudo, da na temo Trajnostni razvoj predstavimo kakšno inovativno idejo. Sama sem se lotila ideje "IZ ODPADNIH SNOVI IZDELAMO NOVE STVARI." Svojo idejo sem nadgradila in 20. maja, ob svetovnem dnevu čebel, vodila delavnico, kjer sem s sošolci iz odpadnih sladolednih palčk izdelovala različne podstavke za medene izdelke z nalepko čebelic in podstavke za prtičke. To mi je bil izziv, saj se zavedam pomembnosti čebel v našem življenjskem ciklusu. Brez njihovega marljivega dela ne bi bilo oprasitve in življenja na Zemlji.

Sošolcem je bila ustvarjalna delavnica zelo všeč, jaz pa sem se naučila, kako voditi skupino.

Eva Horvat, 9. b
Mentorica: Jožica Leban

FILMSKA PRODUKCIJA NAŠE ŠOLE

ČLOVEK (Rap)

Naš šolski studio je tudi to leto požel uspehe. Posneli smo dva filma.

Skupina šestošolcev je posnela rap video ČLOVEK in zanj prejela
1. MESTO na državnem tekmovanju Književnost na filmu.

INTERNET IN POMFRIT

Osmošolci so s filmom INTERNET IN POMFRIT za svojo ustvarjalnost prejeli srebrno priznanje na tekmovanju Književnost na filmu ter prvo mesto v kategoriji mladi filmar na Festivalu amaterskega filma v Šmarju pri Jelšah. Čestitke ustvarjalcem. Filma si lahko ogledate na spletu.

Mentorica: Katja Gajšek

IZDELAVA ŠKATLICE Z MEDENJAKI

Učenci 4. a razreda

Ojej, tale
karton pa je
pošteno trd!

Pa pogledjmo, kaj
bo nastalo.
Škatla!

Poslikajmo jo
s čebeljimi
motivi.

Sestavimo jo.
Joj, kako je
lepa – vsaka
posebej!

Tudi mi se
veselimo ob
pisanih škatlicah.

S čim jo bomo
napolnili? Z
medenjaki!

Oblikujemo
kroglice, na vrh
dajemo koščke
orehov.

Medenjake
premažemo z
rumenjakom. Sedaj
pa v pečico!

O, kako dišijo!
Moramo jih
poskusiti. No, nekaj
pa jih zapakirajmo
v škatlice!

Škatlice z medenjaki smo podarili
staršem. Z veseljem so se posladkali z
medenjaki. Škatlice še vedno krasijo naše
domove.

4.A

Mentorica:
Jana Cimerman

Čebelnjak

V čebelnjem panju sem
videla zelo veliko čebel.
Bkli smo medene piškote.
Sadili smo xelišča. Dobili
smo nekaj iz medu. Jaz
sem dobila ponija na gugalm-
ici. Pogovarjali smo se o
čebelah. Spoznali smo čelaba-
nja. Piškoti so bili zelo dobri.
Spoznali smo razne vrste
čbel. Lahko smo tudi pojedli
piškote s medom. (l) Bili so
dobri. Čebele tudi pomagajo,

ker če nebi bilo nas.
Pa tudi veliko so nam
povedali o njih. Čebele
so zelo pridne, ker nabirajo
med. Med njimi se tudi
skriva matica, ki leže jajčeca.
Čebele tudi gđaj pičijo
ker se one tudi razmnožijo
in tudi umrjo.

Sanja in Maja 2.B

2.B

Mentorica:
Lidija Gjašek

POŠKALOBJE

ČEBELICA ELA

Čebelica Ela zjutraj se zbudi,
telovadi s svojimi sestrkami,
da kondicijo za dolgi let dobi
in na Kalobje poleti.

Čebelica po imenu Ela,
mala krila je razpela,
v zrak je poletela
in s svojimi krilci zapela.

S travnika se zasliši
droben glasek male miši,
pridi k meni dol,
ti pokažem pot do cvetočih polj.

Čebelica na tla se spusti
in želo zapiči mali miši.
Ta v luknjo zbeži,
čebelica Ela pa na malo marjetko
odleti.

Tam se tako dolgo sladka,
da trebušček poln ima,
V panj odleti,
leže in zaspi.

Neja Brečko, Neža Kovač, 5. c
Mentorica: Marija Kukovič

Resevna

Na Resevni stara hiša stoji,
v njej pa se otrok od veselja
smeji,
ker se mu zdi,
da v nebesih živi.

Ko sonce posije,
se rosa zaiskri.
Ko vsa zelena si,
večje lepote ni.
Ker Resevna narave je hči.

Ko snežna odeja prekrije te,
kot marjetica bela si
in vsak si te želi,
ker samo ti edina si.

Na tebi stolp stoji,
ki najlepše razglede nam deli.
Ker ponos narave si,
v naših srcih vedno boš ti.
Ker Resevna naša si.

Mia Zidar, 9. b
Eva Horvat, 9. b
Mentorica: Nataša Schell Bratina

ČEBELA

Čebela je v čebelnjak
priletela,
tam dobro se je imela,
zelo je bila vesela,
ker kmalu bo prispela,
njena prijateljica Ema.

Prijateljica Ema ni prispela,
ker se je v drevo zaletela.
Bila je zelo zelo žalostna in
potrta,
ker je srečala svojega
bivšega trota.

A zavedala se je tega,
da brez prijateljice Eme
ne bo več meda.

ČEBELE

Črne, sive in rumene
so čebele rejene.
Vedno nas razveselijo,
ko cvetlice sive oživijo.

Troti, matice, čebele,
vse res vedno so vesele,
ko z medom nas obdarijo,
nas še bolj razveselijo.

Sara Oset, 8.a in Alja Trupi 8.b

ČEBELA

Čebela ni bela,
ampak včasih je debela.
Če si čebela, je zate
vedno dovolj jela.

Ampak, če čebela preveč dela,
zanjo ne bo več jela,
ker bo pregorela.

Čebela je neutrudna
in vedno budna.
Je pridna, marljiva in neutrudljiva.

Pridno za svoje vrste skrbi in pazi,
da jih osa ne dobi.

Ampak čebela bi tudi rada
trote okrog vrtela in se dobro imela.

Anže Centrih, 8. a, Nuša Swenss, 8. a,
in Lara Urleb, 8. b

ČEBELA

Čebela ni debela,
razen, če je trot,
vse imajo pred sabo pestro pot.

Privlači jih sladko in barvito,
vse letijo po cvetni prah v korito.

Delavke urejajo panj,
trot poletava v Kranj,
matica pa krepi čebeljo družino.

Če so ogrožene, pičijo,
življenje si uničijo,
zato ne izzivaj čebel,
drugače boš trpel.

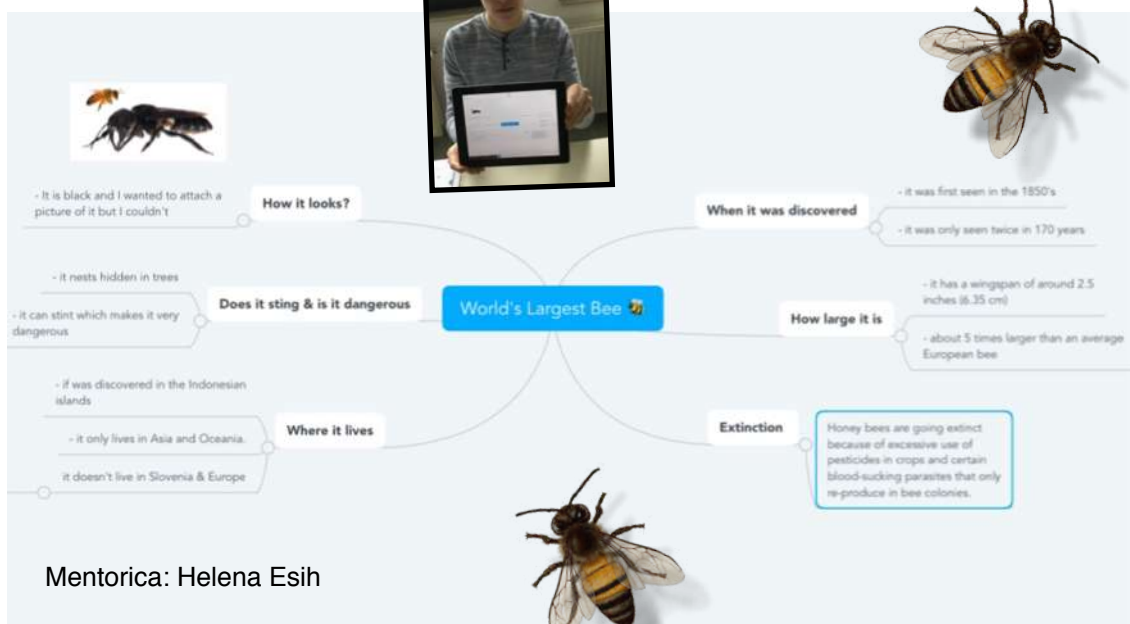
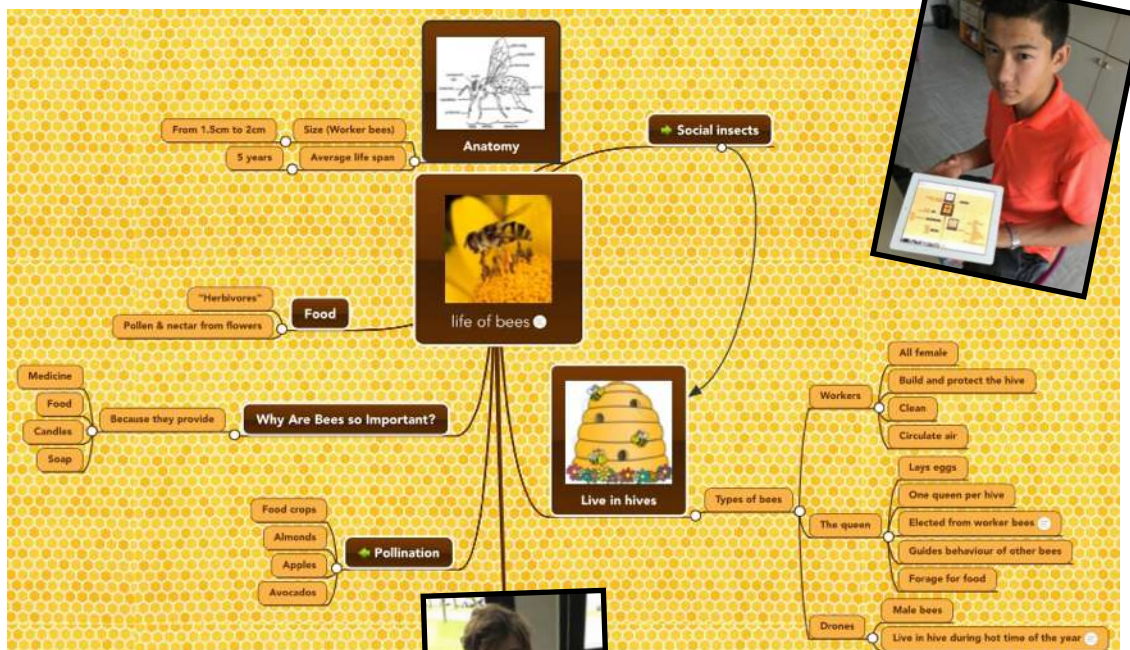
Čebele pridelajo med in vosek,
eden gost in eden spolzek.
Oprašijo mnogo pridelkov,
brez njih izgubili bi veliko izdelkov.

Zato varujmo čebele,
da bodo še naprej letele
in nam v življenju »cvetele«.

Matic Frlež, 8. b

Mentorici: Jelka Krامل in
Marija Arbajter

LET'S LEARN ABOUT BEES

Mentorica: Helena Esih

Triglav

O, Triglav, v naročju
Julijskih Alp,
lepota tvojega gorovja,
ta ponos ti daje volja.

Bela odeja te prekriva
reka Sava te zaliva,
v duhu teh lepot
se naša zgodovina preliva.

Italijani so te zase hoteli,
ampak take lepote nam
niso vzeli.

Na tvoji planoti znan stolp
stoji,
zastava na vrhu kaže,
kako ponosen narod smo
mi.

Na grbu se kaže tvoj vrh
slavit,
dosega zvezde na nebu,
nam daje navdih.

Planika predstavlja čar
tvoje narave,
nepopisen dar, ob
katerem dih ti zastane.

Tvoje slavno ime izvira iz
treh vrhov,
ki segajo v oblake,
kličejo vse ptice nazaj
domov.

Ana Ljubej, 9. a
Neja Veličkovič, 9. a
Laura Eisenkoler, 9. a
Mentorica: Nataša Schell
Bratina

Ende der Schule

Die Ferien kommen,
wir haben viel Spaß,
wir liegen in der Sonne
und trinken kalte Getränke aus
dem Glas.

Wir fahren ans Meer
und treffen Freunde neue,
am Strand spielen wir Fußball,
zelten und sitzen am Feuer.

Wir sitzen im Schatten
und hören Musik,
relaxen ohne Ende
und freuen uns auf die Schule
im September.

Eva Horvat, Neja Gračner, Maj
Kramperšek, 9. b
Albina Uka, 9. a
Mentorica: Urška Godler

VICI O ČEBELAH

Medeni tedni

Čebela in trot sta odšla na medene tedne. Čez cesto sta zagledala čebelinega bivšega moža in čebela reče: »Poglej, tega trota sem spremenila v milijonarja!«

»Kaj pa je bil prej?« vpraša njen sedanji mož.

Ona odgovori: »Milijarder.«

WC s čebelami

Hrvat, Slovenec in Bošnjak se dogovorijo, da bodo šli na WC s čebelami. Hrvat je šel prvi in se ni vrnil cel teden. Po tednu dni je prišel ven ves popikan. Naslednji je šel Bošnjak. S čebelami je zdržal tri tedne, a se je prav tako vrnil ves popikan. Zadnji je bil na vrsti Slovenec, ki se z WC-ja ni vrnil mesece in mesece. Ko se je končno vrnil, ni bil prav nič popikan. Hrvata in Bošnjaka je zanimalo, zakaj ga čebele niso nič popikale, on jim je hladnokrvno odvrnil: »Eno čebelo sem ubil, ostale pa so prišle na pogreb.«

Zdravilna moč vode

Pravi sin trota in čebele: »Voda ima zdravilno moč.«

Poslušalce je zanimalo, kako to ve.

Pa jim odgovori: »Ko mama joče, dobi od očeta vse, kar hoče.«

Čebelja šola

V čebelji šoli se pogovarjata učitelj in učenec.

Pa reče učenec učitelju: »Oče mi je obljubil 50 evrov za petico.«

Učitelj mu odgovori: »Saj nobene nimaš.«

Učenec odvrne: »Zapišite mi jih nekaj, pa si dobiček deliva.«

Tri želje

Trot leti po zraku in išče medovite rastline. Ko prileti do rože, želi vsrkati njen cvetni prah in roža reče: »Če me pustiš pri miru, ti izpolnim tri želje!«

Prva trotova želja je bila, da bi lahko živel v čebelnjaku, druga, da bi bil rumen, tretja pa, da bi bil matici vedno na uslugo. In postal je – matični mleček.

PREGOVORI O ČEBELAH

Sršeni, ose in čebele bodo vedno prepir imele.

Dobra beseda je kot med: sladka za dušo in zdravilo za telo.

Prava ljubezen je slajša kot čebelji med.

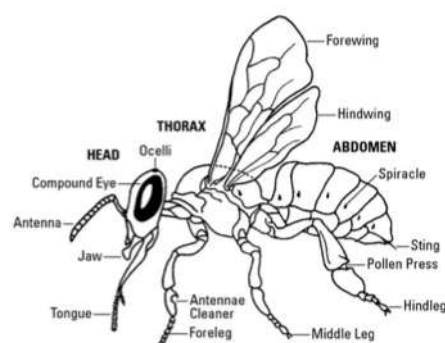
Ko delo vaše opazujem, se lenobe sramujem.

Kdor zna s čebelami ravnati, se mu ni treba pika bati.

Če hočeš točiti med, ne mlati po panjih.

Matej Zalar in
Gašper Horvat, 6. a
Mentorica: Maja
Anderluh Vrečko

KRIŽANKA O ČEBELAH

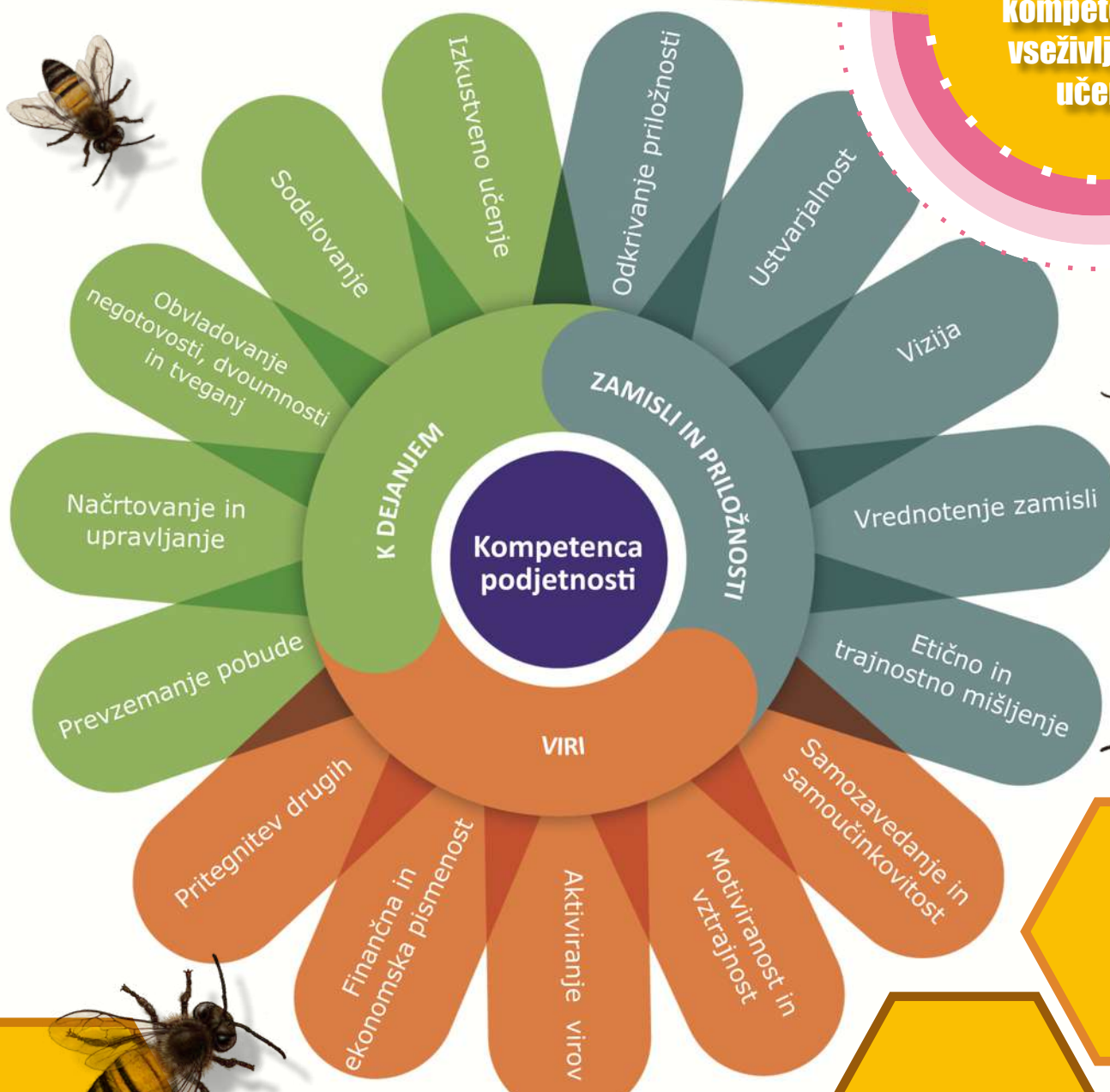

1. NAVPIČNO: Kako se reče alkoholni pijači iz medu?
2. VODORAVNO: Kako se imenuje čebela, ki izleže jajčeca?
3. Kako se imenuje prah, ki ga od cveta pridobijo čebele?
4. Kako imenujemo del rastline, kjer čebele srkajo cvetni prah?
5. Pri čebelah temu rečemo zadnjične okončine, kako pa pri ljudeh?

6. Kako poimenujemo prvi del čebeljega trupa?
7. Kako imenujemo del telesa, kjer ima čebela vse organe?
8. VODORAVNO: Koliko parov kril ima čebela?
8. NAVPIČNO: V katero vrsto živali spadajo čebele? Med ...
9. Kateri del telesa je tisti, s katerim čebela piči?

ROŽICA KOMPETENC

Pri projektu
POGUM razvijamo
kompetence za
vseživljenjsko
učenje.

Osnovna šola Hrušavec Šentjur

Gajstova pot 2a
3230 Šentjur

šolsko leto 2018/19

Izdano: november 2019

Uredili:

Urška Godler

Katja Gajšek

**Soustvarjalci: novinarski krožek pod
vodstvom Maje Anderluh Vrečko**

Glasilo so ustvarili učenci in učitelji.

